

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO :2015/5714
KARAR TARİHİ :07/06/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ

:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ

:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE

: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
(DHMI)

ŞİKAYETİN KONUSU

: Şikâyet başvurusu, çalıştığı kurumda şef kadrosunda parantez içi unvan uygulamasının kaldırılmasına yönelik gerekli düzenlemelerin yapılmasını talep etmektedir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 15/12/2015

I.USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Şikâyet başvurusu, Kurumumuza elektronik başvuru yolu ile gönderilen, 15/12/2015 tarih ve 12892 sayı ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikâyet başvuru belgesi vasıtasıyla yapılmıştır Şikâyet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikâyetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 2015/5714 şikâyet numaralı “**Ret Kararı**” önerisiyle Kamu Başdenetçisi’ ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikâyet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikâyet başvurusunun menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, şikâyetin süresinde yapıldığı, idari başvuru yolları tüketilmiş olduğu anlaşılmış olup, diğer ön inceleme konularında da bir eksikliğin olmadığı, bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir hususun bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikâyet başvurusu, 15/12/2015 tarihinde Kurumumuza yapmış olduğu şikâyet başvurusunda;

3.1) yılında görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı sonucunda **Havalimanı Müdürlüğüne Havaalanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele (ARFF) şefi olarak atandığını ve halen bu görevine devam ettiğini**, çalıştığı kuruma Devlet Personel Başkanlığı tarafından parantez

içerisindeki ibareler kullanılmaksızın şef kadrosunun ihdas edildiğini, ancak çalıştığı kurum tarafından şef kadrolarına görev yapılan birimin adı parantez içinde gösterilmek suretiyle atama yapıldığını, kendisinin de unvanının şef (ARFF) olarak kullanıldığını, **çalıştığı kurumun parantez içi unvan uygulaması sebebiyle; 29/06/2012 tarihli Yüksek Planlama Kurulu Kararı kapsamında aynı kurumda Yönetim Hizmetleri Grubunda çalışan diğer şeflerden daha az havacılık tazminatı aldığını,**

3.2) Parantez içi unvan kullanılmasından kaynaklanan bazı sıkıntılar sebebiyle, 2013 yılında DHMİ Yönetim Kurulu Kararı ile şube müdürü kadrolarında parantez içi unvan uygulamasına son verildiğini, bunun sonucunda bütün şube müdürlerinin havacılık tazminatından eşit miktarda faydalandırıldığını, ayrıca DHMİ Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatlarındaki ARFF Şube Müdürlüğü bünyesinde motor teknisyeni, şoför, bilgisayar işletmeni, makine mühendisi ve şube müdürü kadrosunda çalışan kişilerin görev yaptıkları birim olan ARFF ifadesinin asıl unvanlarının yanına parantez içinde yazılmadığını ve havacılık tazminatı ödemelerinde asıl unvanlarının bulunduğu grupların esas alındığını,

3.3) Öte yandan Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli Personel Maliyetleri Kısmen Karşılanan 2 Sayılı Cetvelin 43'üncü sırasında yer alan şef unvanının parantez içi ifadeler kullanılmaksızın belirtildiğini, bu grupta ifade edilen şef unvanının Devlet Personel Başkanlığı tarafından çalıştığı kuruma ihdas edilen ve kendisinin de dahil olduğu Yönetim Hizmetleri Grubunda yer alan şef kadrosu olduğunu, YPK Kararının 4'üncü maddesinin (ğ) bendinin ikinci paragrafında; "Ayrıca, asli olarak atanmış olduğu görev itibarıyla yararlanmakta olduğu Havacılık Tazminatı oranından daha düşük bir oran üzerinden Havacılık Tazminatı ödenmesi gereken bir göreve vekaleten atanarlardan; görevde yükselme yönetmeliği esas alınmak suretiyle yapılacak tespit neticesinde asli olarak atanmış olduğu göreve eşit veya daha üst bir göreve vekalet ettiği belirlenen ve buna göre vekaleten görevlendirilmesi ilgili mevzuat hükümlerine uygun olanlara, asli görevi için belirlenmiş olan oran üzerinden Havacılık Tazminatı ödenmesine devam olunur. Ancak, vekâlet işleminin, atamaya yetkili makam tarafından yapılması ve vekâlet edenin aynı göreve asaleten atanabilmek için aranan şartları haiz olması zorunludur." hükmü bulunmasına rağmen kendisinin bu madde kapsamında değerlendirilmediğini ve unvanının şef (ARFF) olarak dikkate alınması sebebiyle düşük havacılık tazminatı aldığını, belirtmiş olup; **DHMİ bünyesinde şef kadrolarında parantez içi unvan uygulamasının kaldırılmasına yönelik gerekli düzenlemelerin yapılmasını ve kendisine de Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli 2 Sayılı Cetvelin 43'üncü sırasında yer alan ve DHMİ Yönetim Hizmetleri Grubunda bulunan diğer şeflerle eşit havacılık tazminatı ödenmesini talep etmektedir.**

B. İdarenin Şikâyeteye İlişkin Açıklamaları

4) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü .../2016 tarih ve sayılı yazısı ile .../2016 tarih ve sayılı yazısında özetle;

4.1) DHMİ bünyesinde şef pozisyonlarına yapılan atamaların "Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği" hükümleri esas alınarak görevde yükselme sınavı ile yapıldığını, görevde yükselme sınavlarının her unvan için ayrı ayrı yapıldığını, kişilerin yapılan sınava kendi istekleriyle katıldığını, şef (ARFF) unvanı için de ayrı bir sınav yapıldığını, şef (ARFF) unvanı için yapılan görevde yükselme sınavlarına başka görevlerde çalışan personelin alınmadığını, şef (ARFF) kadrosuna kaza, kıırım ve yangınla mücadele konusunda eğitimli itfaiye araçlarını kullanabilen ve ARFF kursu görmüş yani bu işi fiilen yapan ARFF memurları arasından atama yapılabildiğini, doğal olarak **ARFF biriminde görev yapan şef ile diğer birimlerde şef pozisyonlarında görev yapan personelin çalışma şartlarının farklı olduğunu,**

4.2) Parantez içi unvanların personelin fiilen görev yaptığı yerin belirlenmesi amacıyla kullanılan ve kurum içi planlamaya ait unvanlar olduğunu, ünitelerin altında yer alan birimlerde görev yapan personelin ayrımının ancak parantez içi unvan kullanılarak yapılabildiğini, şef unvanının dışında teknik şef, mühendis, tekniker, teknisyen gibi unvanlarda da ayrıca parantez içi unvanların kullanıldığını,

4.3) **Havacılık tazminatının DHMİ'nin tüm personeline Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı (EUROCONTROL) prensipleri çerçevesinde kadro/pozisyon ayrımı gözetmeksizin ödendiğini**, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin EK-2'nci maddesine dayanılarak çıkarılmış olan Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli cetvellerde havacılık tazminatı oranlarının belirlendiğini, EUROCONTROL tarafından; personel maliyetlerinin tamamı karşılanınlara EK-1 sayılı cetvelde, personel maliyetleri kısmen karşılanınlara Ek-2 sayılı cetvelde, personel maliyetleri karşılanmayanlara Ek-3 sayılı cetvelde öngörülen oranların uygulandığını, söz konusu maliyetlerin EUROCONTROL teşkilatına bu şekilde yansıtılarak geri dönüşümünün sağlandığını, Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli cetvellerde fiilen ifa edilmekte olan görev itibariyle kadro ve pozisyonların belirlendiğini, havacılık tazminatının personelin sadece unvanı değil görev yaptığı birim ile birlikte değerlendirilerek ödendiğini, personelin görev yaptığı yer itibariyle maliyetinin EUROCONTROL tarafından karşılanıp karşılanmaması durumuna göre belirlenen havacılık tazminatı oranının birçok kadro ve pozisyonda parantez içi uygulaması neticesinde ayrımı yapılarak tespit edilebildiğini,

4.4) DHMİ bünyesinde görev yapan şube müdürlerinde parantez içi unvanlar kaldırılmış olsa bile şube müdürlerinin aynı oranda havacılık tazminatı almadıklarını, **şube müdürlerinin hava seyrüsefere katkıları dikkate alınmak suretiyle farklı gruplarda çalışanların farklı havacılık tazminatı oranlarından faydalandırıldıklarını**, şef kadrosunda çalışanlar için de aynı durumun söz konusu olduğunu, şef (ARFF) kadrosu dışında çalışan bütün şeflerin aynı grup içinde olmayıp görev yaptıkları birimlere göre havacılık tazminatı oranlarının tespit edildiğini, parantez içi ARFF unvanının kaldırılması durumunda da havacılık tazminatı oranının değişmeyeceğini, yaptıkları iş icabı maliyetleri EUROCONTROL teşkilatınca karşılanmayan personel oldukları için yine buldukları grupta değerlendirileceklerini, ifade etmiştir.

C. Olaylar

5) Şikâyet başvurusu, Havalimanı Müdürlüğünde şef (ARFF) kadrosunda çalışmakta olup Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli 3 sayılı Cetvel kapsamında havacılık tazminatı almaktadır. Başvurucu 3 numaralı paragrafta yer verilen açıklamalarına dayanarak almakta olduğu havacılık tazminatının DHMİ Yönetim Hizmetleri Grubunda bulunan diğer şeflerle eşitlenmesi talebiyle/2015 tarihinde Havalimanı Müdürlüğüne başvuruda bulunmuştur. Başvurucunun söz konusu talebi DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından/2015 tarihli yazıyla reddedilmiştir.

5.1) DHMİ Genel Müdürlüğünün ret cevabı üzerine şikâyet başvurusu tarafından şef kadrosunda parantez içi unvan uygulamasının kaldırılmasına yönelik gerekli düzenlemelerin yapılması ve kendisine de Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli 2 sayılı Cetvelin 43'üncü sırasında yer alan ve DHMİ Yönetim Hizmetleri Grubunda bulunan diğer şeflerle eşit havacılık tazminatı ödenmesi talebiyle 15/12/2015 tarihinde Kurumumuza başvuruda bulunulmuştur.

D. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın İnceleme ve Araştırma Bulguları

6) Şikâyete ilişkin inceleme ve araştırma kapsamında;/2016 tarih ve ... sayılı yazı ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nden istenilen bilgi ve belgeler,/2016 tarih ve sayılı ve

.../2016 tarih ve sayılı yazılar ile Kurumumuza gönderilmiş olup idarenin şikâyet konusuna ilişkin açıklamalarına 4 numaralı paragraf ve alt bentlerinde yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7) 2709 sayılı T.C. Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinde; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.” hükmü yer almaktadır.

8) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun Görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrası; “(1) Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” şeklindedir.

9) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 2’nci maddesinde; “Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünün bu Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentleri kapsamına giren personeline; aylık tutarı, “Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı” prensipleri çerçevesinde personel maliyetlerinin tamamı karşılanan kadro ve pozisyonlarda bulunanlar için en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) brüt tutarının % 600’ünü, kısmen karşılanan kadrolar ve pozisyonlarda bulunanlar için aynı miktarın % 300’ünü, pilotlar için ise % 1000’ini, diğerleri için de % 150’sini geçmemek üzere Yüksek Planlama Kurulunca belirlenen oran, esas ve usullere göre “Havacılık Tazminatı” ödenir. Yüksek Planlama Kurulu, yukarıda belirtilen kriterlere göre aynı tazminat tavanı grubu içerisinde yer alan bir kadro veya pozisyon unvanında çalışanlar için uygulanacak tazminat oranını, birimin bulunduğu yer, iş yoğunluğu, öğrenim durumu farklılığı, hizmet süresi, personel temininde güçlük gibi kriterleri birlikte veya ayrı ayrı dikkate almak suretiyle ve ödenecek tazminat tutarının % 30’unu geçmeyecek şekilde farklılaştırmaya yetkilidir.” hükmüne yer verilmiştir.

10) 29/06/2012 tarih ve 2012/T-9 karar numaralı Yüksek Planlama Kurulu Kararının “Havacılık Tazminatı oranı” başlıklı 3’üncü maddesinde; “DHMİ Genel Müdürlüğünün bu Karar kapsamındaki mevcut kadro veya pozisyonlarından birine atanarak fiilen bu Genel Müdürlükte görev yapanlardan Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyet Teşkilatı prensipleri çerçevesinde; a)Personel maliyetlerinin tamamı karşılanana Ek-1’de, b)Personel maliyetleri kısmen karşılanana Ek-2’de, c)Personel maliyetleri karşılanmayanlara Ek-3’de, en yüksek Devlet memuru aylığı (ek gösterge dahil) brüt tutarı baz alınmak suretiyle her bir kadro veya pozisyon unvanı için belirlenmiş en yüksek ve en düşük tazminat oranları arasında kalmak kaydıyla Ek-4 Dağıtım Tablosu çerçevesinde belirlenecek oranlarda Havacılık Tazminatı ödenir.” hükmü düzenlenmiştir.

11) Yüksek Planlama Kurulu Kararına Ekli Cetvellerde; DHMİ bünyesinde şef kadrolarında çalışanlar için öngörülen tazminat oranları aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde yer almıştır:

YPK Kararına Ekli Cetvel	Unvan	En Düşük Tazminat Oranı	En Yüksek Tazminat Oranı
Personel Maliyetleri Tamamen Karşılanan 1 Sayılı Cetvel	Şef (AIM) Şef (AFTN)	%443	%453
Personel Maliyetleri Kısmen Karşılanan 2 Sayılı Cetvel	Şef	%123	%133

Personel Maliyetleri	Şef (ARFF)	%60	%70
Karşılanmayan 3 Sayılı Cetvel	Apron Şefi		

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar

12) Danıştay'ın 11. Dairesinin 12/03/2015 tarih ve E:2012/5971, K:2015/769 sayılı kararında; 29/06/2012 tarihli ve 2012/T-9 sayılı "Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Havacılık Tazminatı Ödenmesi" konulu Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli Ek-1, Ek-2 ve Ek-3 Sayılı Cetvellerin iptali talebiyle açılan davada; Danıştay tarafından; 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 2'nci maddesinde; aynı tazminat tavanı grubu içerisinde yer alan bir kadro veya pozisyon unvanında çalışanlar için uygulanacak tazminat oranını, birimin bulunduğu yer, iş yoğunluğu, öğrenim durumu farklılığı, hizmet süresi, personel temininde güçlük gibi kriterleri birlikte veya ayrı ayrı dikkate almak suretiyle ve ödenecek tazminat tutarının % 30'unu geçmeyecek şekilde farklılaştırma konusunda Yüksek Planlama Kuruluna takdir yetkisi tanındığı, Yüksek Planlama Kurulu Kararında aynı unvan grubu içerisinde hizmet süresi ve öğrenim düzeyi dikkate alınarak tazminat tutarının %30'unu geçmeyecek şekilde farklılaştırma yapıldığı anlaşılmış olup 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile verilen takdir yetkisi çerçevesinde hazırlandığı anlaşılan Cetvellerde mevzuat kurallarına ve hukuka aykırılık görülmediğine karar verilmiştir.

C. Kamu Denetçisi Abdullah Cengiz Makas'ın Kamu Başdenetçisi' ne Önerisi

13) Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; şikâyet konusu olayın hukuka ve hakkaniyete uygun olduğu değerlendirilerek şikâyetin reddi yönündeki öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

14) Şikâyet başvurusu 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere; çalıştığı kurumda şef kadrosunda parantez içi unvan uygulamasının kaldırılmasına yönelik gerekli düzenlemelerin yapılmasını talep etmektedir.

15) DHMİ'nin kuruluş amacı ve faaliyet konularının DHMİ Genel Müdürlüğü Ana Statüsünde; sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, hava alanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetlerle ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamak şeklinde sayıldığı, söz konusu faaliyetlerinin hava seyrüsefer hizmetleri ve havaalanı işletmeciliği şeklinde iki başlık altında toplandığı ve DHMİ Genel Müdürlüğü bünyesindeki teşkilatlanmanın da söz konusu iki faaliyet alanı kapsamında şekillendiği, şikâyetçinin çalışmakta olduğu ARFF biriminin de havaalanı işletmeciliği kapsamında olduğu görülmektedir.

16) EUROCONTROL tarafından hava seyrüsefer hizmetlerine kaynak sağlamak amacıyla etkin bir maliyetlerin geri dönüşüm sistemi ile DHMİ bünyesinde hava seyrüsefer, yani bir uçağın kalkışından sonra başlayıp uçuşun son aşamasına kadar olan kısmını kapsayan hizmetler, kapsamındaki bütün maliyetlerin karşılandığı, bu kapsama personel maliyetlerinin de dâhil olduğu, hava seyrüsefer hizmetlerinde çalışmakta olan personelin maliyetlerinin DHMİ tarafından EUROCONTROL'e yansıtılarak geri dönüşümünün sağlandığı, DHMİ bünyesinde hem hava seyrüsefer hem de havaalanı işletmeciliği hizmetini ifa etmekle görevli personelin ise hava seyrüsefer hizmetine katkısına göre maliyetinin EUROCONTROL tarafından kısmen karşılandığı, hava seyrüsefere katkısı olmayan personelin ise maliyetlerinin EUROCONTROL tarafından karşılanmadığı, havaalanı işletmeciliği

kapsamında olan ARFF biriminin hava seyrüsefere katkısı bulunmaması sebebiyle EUROCONTROL tarafından maliyetleri karşılanmayan grup içinde yer aldığı anlaşılmaktadır.

17) Havacılık tazminatının; DHMİ personeline EUROCONTROL prensipleri çerçevesinde maliyetlerinin karşılanması durumuna göre; 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek-2'nci maddesine dayanılarak çıkarılmış olan Yüksek Planlama Kurulu Kararında öngörülen şekilde ödendiği, tazminat oranlarının Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli cetvellerde ayrıntılı bir şekilde düzenlendiği, EUROCONTROL tarafından; personel maliyetlerinin tamamı karşılanana EK-1 sayılı cetvelde, personel maliyetleri kısmen karşılanana Ek-2 sayılı cetvelde, personel maliyetleri karşılanmayanlara Ek-3 sayılı cetvelde öngörülen oranların uygulandığı, Havalimanında şef (ARFF) olarak çalışan şikâyet başvurusuna personel maliyetleri EUROCONTROL tarafından karşılanmayan grup kapsamında olması sebebiyle Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli 3 sayılı cetvelde öngörülen oranda havacılık tazminatı ödendiği, başvurucuya 3 sayılı cetvel kapsamında havacılık tazminatı ödenmesinin Yüksek Planlama Kurulu kararına uygun olduğu, ayrıca Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli cetvellere karşı açılan iptal davasının da 12 numaralı paragrafta yer verildiği üzere Danıştay tarafından reddedildiği görülmektedir.

18) Bununla birlikte DHMİ Genel Müdürlüğüne şef kadrolarının Devlet Personel Başkanlığı tarafından ihdas edildiği, DHMİ tarafından şef kadrolarında çalışanlara personelin fiilen görev yaptıkları birimi tespit etmek amacıyla parantez içi unvan verildiği, parantez içi unvanın şef unvanının dışında teknik şef, mühendis, tekniker, teknisyen gibi unvanlarda da kullanıldığı, şef unvanı için yapılan görevde yükselme sınavlarının parantez içi unvanlar dikkate alınarak her birim için farklı başvuru şartlarıyla ayrı ayrı yapıldığı, başvurucunun 2012 yılında şef (ARFF) kadrosu için yapılan görevde yükselme sınavına kendi isteğiyle girdiği ve bu sınavda başarılı olarak Havalimanı Müdürlüğünde ARFF birimine şef olarak aslen atandığı, dolayısıyla başvurucunun yukarıda 3.3. numaralı paragrafta ifade etmiş olduğu YPK Kararının 4'üncü maddesinin (ğ) bendi kapsamında vekaleten bir göreve atanana kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığı açıktır.

19) Ayrıca DHMİ Yönetim Kurulunun .../2013 tarihli toplantısında şube müdürü kadrosunda çalışan personelin parantez içi unvan uygulamasının kaldırıldığı, ancak bu hususun havacılık tazminatı oranlarına bir etkisinin olmadığı, Kurumumuza gönderilmiş olan maaş bordrolarında da şube müdürlerinin Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli cetvellerde öngörülen şekilde havacılık tazminatı miktarının farklı olduğunun görüldüğü, nitekim havacılık tazminatının parantez içi unvan esas alınarak ödenmediği, personelin çalışmakta olduğu birimin hava seyrüsefer hizmetlerine katkısı dikkate alınarak tespit edildiği, dolayısıyla DHMİ'nin şef kadrosunda çalışanlar için parantez içi unvan uygulamasının kaldırılmasının havacılık tazminatına hiçbir etkisinin olmayacağı, ARFF biriminde çalışan şeflerin yine YPK kararına ekli 3 sayılı cetvel kapsamında değerlendirileceği, bu hususlar bakımından da başvurucunun iddialarının yerinde olmadığı anlaşılmaktadır.

20) **Yukarıdan bu yana anlatılanlar, şikâyet başvurusunun iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve yargı kararı birlikte değerlendirildiğinde; Havalimanı Müdürlüğünde şef (ARFF) olarak çalışan şikâyet başvurusuna, EUROCONTROL teşkilatı tarafından maliyeti karşılanmayan personel olması sebebiyle Yüksek Planlama Kurulu Kararına ekli 3 sayılı cetvel kapsamında havacılık tazminatı ödenmesinin EUROCONTROL teşkilatı kapsamında kalanlara ödenen tazminat oranlarının ödenmemesinde herhangi bir hukuka aykırılık tespit edilemediği, bununla birlikte hakkaniyet yönünden değerlendirildiğinde; DHMİ tarafından şef kadroları için parantez içi unvanlar dikkate alınarak ayrı ayrı görevde yükselme sınavları yapıldığı, her unvan için yapılan sınavlara başvuru şartlarının farklı olduğu, nitekim DHMİ bünyesinde şef kadrolarında çalışan kişilerin farklı birimlerde ve farklı nitelikte işler yaptığı, havacılık**

tazminatının ödenmesinde de yapılan işin göz önünde bulundurulduğu ve DHMİ personeline söz konusu tazminatın hava seyrüsefere katkıları oranında ödendiği, eşitlik ilkesinin aynı durumda bulunan kişilerin aynı işlemlere tabi tutulması olduğu hususları dikkate alındığında; **farklı işleri yapan kişilere farklı oranda yani hava seyrüsefere katkıları oranında havacılık tazminatı ödenmesinde hakkaniyet yönünden de herhangi bir aykırılık tespit edilemediği, sonuç ve kanaatine varılmıştır.**

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

21) T.C Anayasasının “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10’uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13’üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17’nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannameesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilmediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

F. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

22) Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri de beklenmektedir.

23) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi Yönetim İlkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinde; Kurumun, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözeticeği düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartınının 41’inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası"nda da yer verilmiştir.

24) Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; şikâyet başvurusu kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin idare tarafından süresi içerisinde gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği, şikâyetçi tarafından yapılan başvuruya da İdare tarafından süresi içinde gerekçeli olarak cevap verildiği böylece idarenin “kanunlara uygunluk”, “makul sürede karar verme”, “hesap verilebilirlik”, “kararların gerekçeli olması” ilkelerine **uygun davrandığı**, ancak; idarenin şikâyet başvurusunun konuyla ilgili ilk başvurusunu gerekçeli olarak reddetmesine rağmen, karara karşı başvuru yolunu göstermediği belirlenmiştir. İyi yönetim ilkelerinde vurgulanan “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine **uymadığı anlaşılmış olup** idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

25) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17'nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumuna, dava açma süresi içinde yapılan başvuru işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21'inci maddesinin birincisi fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi durumunda, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli Ret Kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

26) 2709 sayılı 1982 Anayasasının "Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması" başlıklı 40'ıncı maddesinin ikinci fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20'nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı, şikâyet başvurusunun talebinin genel bir düzenleyici işlem olması nedeniyle 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içerisinde Danıştaya yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda yer alan gerekçeler ve dosya kapsamına göre **ŞİKÂYETİN REDDİNE**,

Kararın şikâyet başvurusu ve DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE (DHMİ) tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi